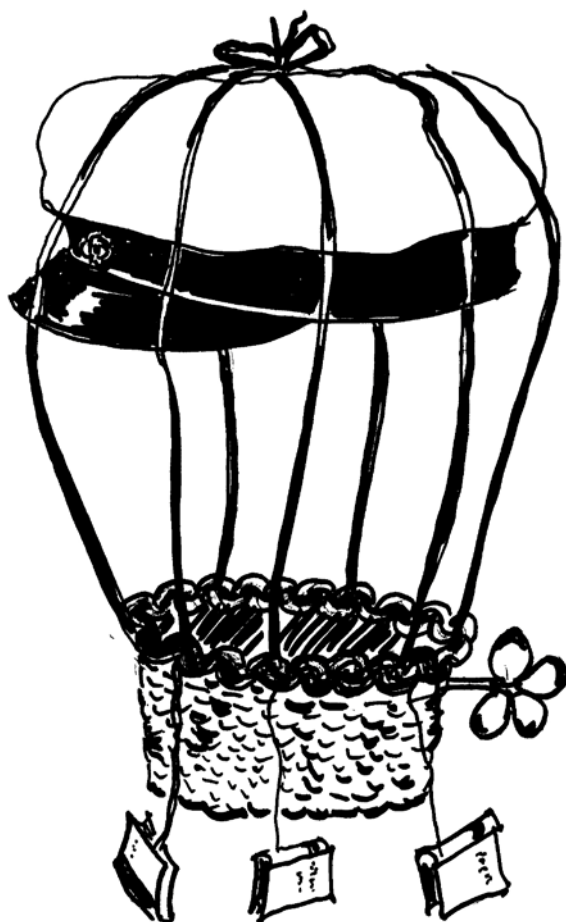

RAUDASKYLÄN LUKION

OPINTO-OPAS

Lukuvuosi 2010-2011

SISÄLLYS

1. LUKUVUOSI 2010-2011	3
2. OPETTAJAT	4
3. OPPIAINEET JA KURSSIMÄÄRÄT	5
4. LUKIO	6
5. ARVIOINTI	8
6. AINEIDEN KURSSIKOHTAISET TAVOITTEET	12
7. YLIOPPILASTUTKINTO	23
8. YO-KOEPÄIVÄT	27

1. LUKUVUOSI 2010-2011

Lukiomme työskentely on jaettu viiteen seitsemän viikon jaksoon. Jakson kuusi ensimmäistä viikkoa on opetusta ja seitsemäs viikko on varattu koeviikoksi, jolloin voi kokeiden lisäksi olla oppitunteja, kertaustunteja ja kokeiden palautustunteja. Koeviikko alkaa yleensä maanantaina ja kestää perjantaihin.

Syyslukukausi: 16.8. – 17.12.2010

Kevätlukukausi: 10.1. – 27.5.2011

Jaksotus

1. jakso	16.8.- 8.10.	koeviikko	4.10.- 8.10.
2. jakso	11.10.- 3.12.	koeviikko	29.11.- 3.12
3. jakso	7.12.-11.2.	koeviikko	7.2.-11.2.
4. jakso	14.2.- 8.4.	koeviikko	4.4- 8.4.
5. jakso	11.4.- 27.5.	koeviikko	23.5.-27.5.

Lomat

- syysloma 25.- 29.10.2010 (vko 43)
- pe 20.8. 2010
- joululoma ma 20.12.2010 - 7.1.2011
- hiihtoloma ma 7.- 11.3.2011 (vko 10)
- pääsiäinen pe 22.- 25.4.2011

Korotustenttipäivät

ma 23.8.2010, klo 17.00

ma 10.1.2011, klo 17.00 (yleinen tenttipäivä)

to 20.6.2011, klo 17.00 (yleinen tenttipäivä)

Juhlat ja tapahtumat

Syyslukukausi:

- Vinnurvan leirikoulu ke 18.- 19.8.2010
- vanhempainilta ke 8.9.2010 klo 18.00
- avajaisjumalanpalvelus to 9.9. 2010 klo 10.00
- opintokäynti Ouluun to 11.11.2010
- opintokäynti KPAMK:iin marraskuu
- opiston joulutori la 20.11.2010
- Opiston syyspyhä su 21.11.2010
- itsenäisyyspäivä- ja syksyn ylioppilasjuhla pe 3.12.2010
- joulupäivälliset to 16.12.2010
- joulujuhla pe 17.12.2010

Kevätlukukausi:

- potkiaisit ke 17.2.2011
- penkkarit to 18.2.2011
- vanhojen päivä pe 19.2.2011
- kevättori la 14.5.2011
- kevätpyhä su 15.5.2011
- kevätjuhla pe 27.5.2011
- ylioppilasjuhla la 4.6.2011

2. OPETTAJAT

Ryhmänohjaajat:

Opiskelija tekee ryhmänohjaajansa kanssa omat kurssivalintansa ja laatii opintosuunnitelmansa. Ryhmänohjaaja seuraa opiskelijoiden opintojen etenemistä ja pitää ryhmälleen ohjaustunnin jakson ensimmäisellä ja kuudennella viikolla keskiviikkona. Myös vanhemmat voivat olla yhteydessä ryhmänohjaajaan.

L10–luokan eli ykkösten ryhmänohjaaja ja opinto-ohjaaja on **Leena Kangas-Järviluoma**

p. 08-4276 213, sähköposti: leena.kangas-jarviluoma@rko.fi

L09–luokan eli kakkosten ryhmänohjaaja ja opinto-ohjaaja on **Jussi Kangasluoma**

p. 08-4276 213, sähköposti: jussi.kangasluoma@rko.fi

L08-L07–luokan eli abien ryhmänohjaaja ja opinto-ohjaaja on **Sari Ahola-Korpi**

p. 08-4276 214, sähköposti: sari.ahola-korpi@rko.fi

Ylioppilaskokeiden ilmoittautumiset hoitaa **Sari Ahola-Korpi**

Opettaja	Oppiaine	Yhteystiedot (puhelin, e-mail)
Hautala Jukka, rehtori	uskonto	08-4276210, jukka.hautala@rko.fi
Ahola-Korpi Sari	ruotsi	08-4276214, sari.ahola-korpi@rko.fi
Haverinen Ulla	äidinkieli, kirjallisuus	08-4276214, ulla.haverinen@rko.fi
Junttila Jaana	matematiikka	08-4276213, jaana.junttila@rko.fi
Kangas-Järviluoma Leena	biologia, maantiede, terveystieto	08-4276213, leena.kangas-jarviluoma@rko.fi
Kangasluoma Jussi	englanti	08-4276213, jussi.kangasluoma@rko.fi
Väntsi Satu, tuntiopettaja	historia, filosofia, uskonto, yhteiskuntaoppi	satu.vantsi@rko.fi
Peltoniemi Päivi	psykologia, terveystieto, opinto-ohjaaja	08-4276213, paivi.peltoniemi@rko.fi
Piirainen Sirkka	historia, yhteiskuntaoppi, kuvataide	08-4276214, sirkka.piirainen@rko.fi
Särkkä Pekka	matematiikka, kemia, fysiikka	08-4276214, pekka.sarkka@rko.fi
Sirpa Juuso	saksa, historia, uskonto	sirpa.juuso@rko.fi
Henna Hautakoski	matematiikka	henna.hautakoski@rko.fi

Opettajat tavoittaa helpoimmin puhelimitse välituntien aikana ja lounasajan loppupuolella. **Yhteydenottoon voi käyttää myös sähköpostia.** Kirjeposti lähetetään ko. aineenopettajan nimellä osoitteeseen:

Raudaskylän Kristillinen Opisto
Opistontie 4-6
84880 YLIVIESKA

3. OPPIAINEET JA KURSSIMÄÄRÄT

Oppiaine	Pakolliset kurssit	Syventävät kurssit	Koulukohtaiset kurssit
Äidinkieli (ÄI)	5	4	2
Ruotsi (RUB)	5	2	4
Englanti (ENA)	6	2	3
Saksa (SAB) alkava		7	
Saksa (SAA) jatkava		6	
Matematiikka (MAA)	10	1	2
Matematiikka (MAB)	6	2	2
Biologia (BI)	2	3	1
Maantiede (GE)	1	3	
Fysiikka (FY)	1	7	
Kemia (KE)	1	4	
Uskonto (UE)	1	4	1
Filosofia (FI)	1	3	
Historia (HI)	3	3	
Yhteiskuntaoppi (YH)	1	3	
Psykologia (PS)		5	2
Musiikki (MU)	(1)*	1	2
Kuvataide (KU)	(1)*	1	
Liikunta (LI)	(1)*		3
Terveystieto (TE)	(1)*	2	
Tutkielma (TUTK)			2
Opintojen ryhmäohjaus			3

Kaiken kaikkiaan kursseja on valittavana n. 125.

Alle 18-vuotiaana lukion aloittavat suorittavat yhden kurssin liikuntaa ja yhden kurssin musiikkia ja kuvataidetta tai kaksi kurssia joko musiikkia tai kuvataidetta. Terveystiedon 1. kurssi on pakollinen alle 18-vuotiaille.

Avoimen yliopiston kurssit

Opiskelija voi valita kursseja myös opistolla järjestettävästä avoimen tarjonnasta. Kyseiset opinnot kannattaa aloittaa vasta ensimmäisen opiskeluvuoden jälkeen.

Avoimen yliopiston opintoja Raudaskylän Kristillisellä Opistolla lukuvuonna 2010–2011:

- Kasvatustieteen ja aikuiskasvatustieteen perusopinnot 25 op
- Perheopinnot 25 op
- Academic Reading 3 op
- Akademisk svenska 3 op
- Kirjoitusviestinnän perusteet 3 op
- Filosofian perusopinnot 30 op
- Yleisen teologian perusopinnot 25 op
- Yleisen teologian aineopinnot 35 op
- Sibelius-Akatemian avoimen yliopiston kursseja

Kansalaisopiston kurssit

Opiskelija voi valita myös opistolla järjestettäviä kansalaisopiston kursseja. Tarkempi kurssilista ilmoitetaan myöhemmin. Opisto maksaa yhden kurssin opiskelijaa kohden. Mahdolliset kurssimateriaalit opiskelija kustantaa itse. Opiskelija ilmoittautuu kansalaisopiston kurssille itse (<http://www.ylivieska.fi/kansalaisopisto> tai puhelimitse) ja päästyään kurssille hän pyytää Infosta opintosetelin, jolla hän voi maksaa kurssin. Opisto kustantaa vain loppuun asti suoritettut kurssit, eli jos opiskelija keskeyttää kurssin, kurssimaksu laskutetaan opiskelijalta.

4. LUKIO

Raudaskylän lukio toimii **aikuislukion** perusteiden mukaan.

Lukion kurssimäärä on vähintään 44 kurssia. Alle 18-vuotiaana lukio-opintonsa aloittaville vähintään 48 kurssia. Alle 18-vuotiaana lukio-opintonsa aloittaneelle liikunta ja terveystieto ovat pakollisia sekä kaksi kurssia kuvataidetta tai musiikkia tai yksi molempia. Aikuislukiossa vastuu opiskelun etenemisestä on opiskelijalla itsellään.

Lukiossa on kolmenlaisia kursseja:

- **pakolliset** kurssit
- **syventävät** kurssit. Ne syventävät ja täydentävät yhteisten kurssien tietoja ja taitoja.
- **koulukohtaiset** kurssit

Opiskelijan opinto-ohjelmaan pitää sisältyä kaikki pakolliset kurssit sekä syventäviä ja koulukohtaisia kursseja valintansa mukaan.

Kaikki syventävät ja koulukohtaiset kurssit eivät toteudu joka vuosi.

Oppimäärän suorittaminen

Kunkin **aineen oppimäärään** kuuluvat kaikki opiskelijan ko. aineesta valitsemat kurssit.

Opiskelija on suorittanut **lukion oppimäärän**, kun hän on suorittanut hyväksytysti kaikki omaan opinto-ohjelmaansa kuuluvien oppiaineiden oppimäärät.

Kurssin suorittaminen

Kurssien pituus on **28-38 oppituntia**. Opiskelija suorittaa kurssin pääsääntöisesti osallistumalla opetukseen, mutta osan kursseista voi opiskella myös itsenäisesti. Lupa itsenäiseen opiskeluun anotaan ennen jakson alkua opettajakunnalta. Kurssin voi suorittaa itsenäisesti yleensä vain siinä jaksossa, jossa kurssi löytyy kurssitarjottimessa. Itsenäisesti opiskellusta kurssista edellytetään hyväksytty arvosana. **Kurssisuoritusta varten on tehtävä kaikki vaadittavat tehtävät.** Mikäli jokin osatehtävä puuttuu, kurssi voidaan arvostella hylätyksi.

Kurssien suorittaminen iltalukiassa

Opiskelija voi suorittaa kurssin myös iltalukion puolella. Iltalukion kurssit sisältävät lähiopetusta yleensä muutamana iltana kurssin aikana, mahdollisen kurssikokeen ja itsenäiset tehtävät.

Tarkemmat ohjeet iltalukiassa opiskelusta antaa iltalukiosta vastaava Jaana Junntila ja kurssikohtaisista vaatimuksista kurssin opettaja. Opiskelusta iltalukiassa on sovittava sekä ryhmänohjaajan että kurssin opettajan kanssa hyvissä ajoin ennen kurssin alkua. Kurssin alettua lupaa ei enää myönnetä!

Päällekkäisten kurssien suorittaminen

Jos opinto-ohjelman toteuttaminen edellyttää kahden kurssin suorittamista samanaikaisesti niin, että tunnit menevät osittain tai kokonaan päällekkäin, opiskelijan on sovittava tunneille osallistumisesta kurssien opettajien ja ryhmänohjaajan kanssa ennen jakson alkua. Tuntien päällekkäisyydestä on ilmoitettava joka tunnin alussa sille opettajalle, jonka tunnille ei pääse.

Kurssivalinnat ja niiden muutokset

Opintojen alussa opiskelija tekee alustavan opinto-ohjelman koko lukioajalleen. Sitovan opinto-ohjelman opiskelija laatii 4. jakson aikana. Sen jälkeen omaa opinto-ohjelmaa voi tarkentaa ainoastaan yhdessä ryhmänohjaajan kanssa. Kurssivalinnat ovat sitovia.

Opintojen keskeytys

Opinnot voi keskeyttää rehtorin luvalla joko yhden jakson tai yhden lukukauden ajaksi. Johtokunnan luvalla opinnot voi keskeyttää koko lukuvuodeksi.

Opistoneuvosto

Opistossa toimii opistoneuvosto, johon kuuluvat kaikki opiskelijat. Opistoneuvoston tavoitteena on ajaa opiskelijoiden etua, parantaa koulun yleisviihtyvyyttä, järjestää erilaista vapaa-ajan toimintaa ja pikku tapahtumia koulunkäynnin piristeeksi. Opistoneuvoston toimintaa johtaa hallitus, jonka opiskelijat valitsevat keskuudestaan. Hallituksessa tulisi olla 2-3 jäsentä kustakin ryhmästä. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan, sihteerin ja rahastonhoitajan. Opistoneuvoston toiminnassa on mukana myös yksi opettajajäsen.

Opiskelijahuolto

Opiskelijahuolto on opiskelijoiden fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta hyvinvoinnista huolehtimista. Sen tavoitteena on opiskeluun liittyvien ongelmien ennaltaehkäisy ja turvallisen opiskeluympäristön luominen. Opiskelijahuolto on toimintaa, johon osallistuu koko opettajakunta, vapaa-ajanohjaaja sekä kouluterveydenhoitaja. Tarvittaessa toimitaan yhteistyössä koulun ulkopuolisten asiantuntijoiden ja tukiverkostojen kanssa. Koulun opiskeluilmapiiri sekä opiskelijoiden keskinäinen vuorovaikutus ja asenteet toisiaan kohtaan ovat opiskelijahuollon toimintaympäristön kannalta keskeisiä tekijöitä.

Opiston opiskelijahuollon tavoitteena on tunnistaa opiskelijoiden ongelmat mahdollisimman varhain ja puuttua niihin välittömästi. Tällaisia ongelmia ovat esimerkiksi jatkuvat selittämättömät poissaolot, kurssien keskeyttämiset tai kurseilta poisjäämiset sekä ihmissuhdeongelmat kuten syrjäytyminen. Opiskelijahuollon tavoitteena on tukea ennaltaehkäisevää päihdetyötä ja puuttua mahdollisiin päihteidenkäyttöön liittyviin ongelmatilanteisiin.

Opiston opiskelijahuoltotyötä koordinoi opiskelijahuoltoryhmä, johon kuuluvat apulaisrehtori, terveydenhoitaja, ryhmänohjaajat ja vapaa-ajanohjaaja. Ryhmää täydennetään tarvittaessa muilla asiantuntijoilla. Ryhmä kokoontuu pääsääntöisesti kaksi kertaa kuukaudessa sekä tarvittaessa useammin.

5. ARVIOINTI

Kurssin arviointi

Opiskelijalle selvitetään kurssin alussa kunkin kurssin arvioinnin perusteet. Kurssin arvosanaan vaikuttavat kurssikokeen lisäksi myös tuntiosaaminen ja jatkuva näyttö, jota ovat mm. vastuuntunto ja tehtävien tunnollinen suorittaminen, aktiivisuus tunneilla, poissaolot sekä suhtautuminen opiskelijatovereihin, opiskeluun ja opiskeluyhteisöön.

Jokainen kurssi arvioidaan itsenäisenä kokonaisuutena. 4 (heikko), 5 (välttävä), 6 (kohtalainen), 7 (tydyttävä), 8 (hyvä), 9 (kiitettävä), 10 (erinomainen), suorituserkinnällä (suoritettu/hylätty). Sannallisella arvioinnilla voidaan täydentää numeroarviointia. Jokaisen numerolla arvioidun kurssin paikallisen kurssin arvosana vaikuttaa oppiaineen kokonaisarvosanaan.

Numeroarvosanoin arvioidaan kaikki pakolliset ja syventävät kurssit

Suoritettu (S) – merkinnällä arvioidaan

- opinto-ohjaus
- koulukohtaiset kurssit (ks. kurssikuvaukset)
- yhden kurssin käsittävät oppiaineet (jos opiskelija sitä esittää. S-merkintä tulee tässä tapauksessa vasta päättötodistukseen).

Kurssi arvostellaan merkinnällä K = keskeytynyt seuraavissa tapauksissa:

- opiskelu keskeytyy liiallisten poissaolojen vuoksi
- opiskelija jää pois kurssilta
- jos opiskelija ei tule kurssille, jonka on valinnut, eikä ole sopinut muutoksesta ryhmänohjaajan kanssa

Keskeytynyt kurssi on suoritettava uudelleen osallistumalla opetukseen.

Kurssi arvioidaan hyl.-merkinnällä = hylätty, kun opiskelija on osallistunut koko kurssin opetukseen, mutta ei ole suorittanut kurssin koetta ja/tai jättänyt suorittamatta kurssin suorittamiseen vaadittuja tehtäviä.

Hylätyn kurssin (arvosana 4 tai hyl.) voi suorittaa uusintakokeessa tai korotustentissä. Puuttuvat kurssiin kuuluvat pakolliset tehtävät on palautettava seuraavan jakson aikana, muutoin kurssi arvostellaan keskeytyneeksi ja se on suoritettava seuraavana vuonna uudelleen. 5. jaksossa tehtävät on palautettava jakson loppuun mennessä mennessä.

Poissaolojen vaikutus kurssiarvosteluun

Poissaolot vaikuttavat arvosanaan alentavasti. Liiallisten poissaolojen takia kurssin opettaja voi päätätä, että kurssin suorittaminen keskeytyy. Opiskelijan on suoritettava kurssi osallistumalla uudelleen opetukseen.

Hyväksytystä syystä poissa ollut opiskelija voidaan jättää arvioimatta, mikäli opettaja katsoo, että opiskelijan antamat näytöt eivät riitä oikeudenmukaiseen arvosteluun.

Oppiaineen oppimäärän lopullinen arvosana määräytyy kaikkien numerolla arvioitujen kurssien perusteella. Oppimäärän hyväksytyt suorittaminen edellyttää, että hän on suorittanut vähintään 2/3 pakollisista ja valtakunnallisesti syventävistä kursseista yläarvoisesti (vähintään 5).

Kun oppiaineen valittu oppimäärä on suoritettu, ei opiskelija voi enää korottaa yksittäisiä kursseja. Oppiaineen lopullista arvosanaa voi korottaa oppimäärän korotustentissä.

Oppimäärän kertaus-/korotustentti

Lukion suorittamisen loppuvaiheessa opiskelijan on osallistuttava vähintään kahden oppiaineen oppimäärän kertaus-/korotustenttiin. Tentissä voi korottaa k.o. aineen arvosanaa.

Lukion päättötodistus

Päättötodistukseen merkitään opiskelijan oman opintosuunnitelman mukaan loppuun suoritettut oppiaineet. Aineen oppimäärän numero muodostuu kurssiarviointien keskiarvosta.

Vain yhden kurssin käsittävät oppiaineet voidaan arvioida S-merkinnällä lukion päättötodistuksessa, mikäli opiskelija sitä pyytää. Todistuksen lisätietoja -kohdassa voidaan arvioida muutakin opiskelijan opiskeluun liittyvää erityisosaamista sekä oppilaitoksen tavoitteiden mukaista toimintaa.

HUOM! Ylioppilastutkinto on sidoksissa lukion päättötodistukseen. Ilman lukion päättötodistusta ei saa myöskään ylioppilastodistusta.

Koekäytännöt

- Kokeisiin on saavuttava ajoissa. Kielten kuunteluihin ei pääse myöhästyneenä.
- Koetilaan saa tuoda vain omat kirjoitusvälineet ja muut ko. kokeessa tarvittavat välineet. Ulkovaatteet, laukut ja kännykät on jätettävä luokan etuosaan.
- Yhdellä koekerralla voi suorittaa enintään kahden eri kurssin kokeet.
- Kokeesta voi poistua aikaisintaan puolen tunnin kuluttua, ellei opettaja toisin ohjeista.
- Vessaan voi poistua vain opettajan luvalla.
- Kokeen tehtäväpaperit on aina palautettava kokeen valvojalle.
- Jos opiskelija luntaa, koe katsotaan hylätyksi.

Uusinta-/korotustentti

Kurssin opetukseen osallistunut opiskelija saa osallistua kokeeseen, mikäli hän on saanut kurssista arvosanan 4 tai hylätty tai hän haluaa korottaa hyväksytyä arvosanaa. Tutkielmakurssia, jota ei ole hyväksytyt, ei voi suorittaa uusintakokeessa. Tällöin tutkielmakurssi on suoritettava seuraavana vuonna uudelleen.

Jakson uusinta-/korotuskoe järjestetään noin kaksi viikkoa koeviikon jälkeen ja se on tarkoitettu **juuri päättyneen jakson** kokeita varten.

Kokeeseen on ilmoittauduttava kirjallisesti ja ilmoittautuminen on sitova. Uusintakokeeseen voi osallistua vain kerran. Jos uusintakokeesta tulee arvosana 4 (heikko), opiskelija voi korottaa arvosanaa vielä ns. yleisenä korotustenttipäivinä, joita on kolme lukuvuodessa. Jos opiskelija saa vielä tästäkin arvosanan 4, hänen on saadaksen paremman arvosanan suoritettava kurssi uudelleen osallistumalla opetukseen.

Uusintakokeeseen ilmoittaudutaan kirjoittamalla oma nimi ilmoittautumiskansioon, joka on päärakennuksen aulassa. Myöhästyneitä koeilmoittautumisia ei oteta vastaan!

Jos opiskelija ilmoittautumisestaan huolimatta ei tule kokeeseen, ilmoittautuminen katsotaan käytyksi koekerraksi ja arvosanaksi tulee hylätty.

Opiskelija voi kerran yrittää korottaa hyväksytyä arvosanaa korotustentissä. Parempi arvosana jää voimaan. Ainoastaan kunkin aineen kolmea viimeisintä hyväksytyä kurssia voi korottaa.

Korvaavuudet

Korvaavuuksista sovitaan erikseen. Muissa lukioissa suoritettut opinnot hyväksytään sellaisenaan opiskelijan pyynnöstä lukio-opintojen alussa. Myös muissa oppilaitoksissa suoritettavia opintoja voi saada korvaaviksi opinnoiksi.

Harrastekurssien hyväksymisestä lukio-opinnoiksi sovitaan tapauskohtaisesti. Korvattavan kurssin täytyy täyttää lukiokurssin vaatimukset sisällöltään ja tuntimäärältään.

Avoimen yliopiston/ammattikorkeakoulun opintoja hyväksytään korkeintaan 3 kurssia osaksi lukion oppimäärää.

6. AINEIDEN KURSSIKOHTAISET TAVOITTEET

Kurssin koodi muodostuu siten, että ensin on oppiaineen koodi, sen jälkeen kurssin järjestysnumero. Kurssikoodissa k merkitsee koulukohtaista kurssia.

Oppiaine	Kurssi	Kurssin nimi	Kurssin kuvaus
Äidinkieli ja kirjallisuus	ÄI1	Tekstien rakenteita ja merkityksiä	Asiatekstien kieli, rakenteet ja merkitykset. Tekstilajituntemus ja tekstien tuottaminen.
	ÄI2	Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa	Käsitys kaunokirjallisuudesta, kielen taiteellisesta tehtävästä ja sen kulttuurisesta merkityksestä syvenee.
	ÄI3	Tekstit ja vaikuttaminen	Tekstit ja niiden kieli vaikuttamisen näkökulmasta. Argumentointi ja siihen liittyvät tiedot. Argumentatiivisten tekstien analysointi ja tuotto.
	ÄI4	Teksti, tyyli ja konteksti	Tekstien ja tyylien tarkastelua. Kontekstin merkitys tulkinnassa ja tekstin tuottamisessa.
	ÄI5	Kieli, kirjallisuus ja identiteetti	Suomen kielen, suomalaisen kirjallisuuden ja kulttuurin merkityksestä yksilölle ja yhteiskunnalle..
	ÄI6	Tekstitaitojen syventäminen	Opiskelija syventää ja monipuolistaa taitojaan analysoida ja tuottaa tekstejä.
	ÄI7	Puheviestinnän taitojen syventäminen	Puheviestintään liittyvien tietojen ja taitojen syventäminen. Puheviestinnän merkitys ihmissuhteissa, opiskelussa ja työelämässä.
	ÄI8	Kieli, tekstit ja vuorovaikutus	Käsitys kielestä, teksteistä ja niiden tulkinnasta syvenee. Tekstitaitojen lukemistavat kehittyvät. Viestintäympäristön merkitys. Omat taidot puhujana, kuuntelijana, kirjoittajana, lukijana ja median käyttäjänä tarkentuu. Valmentaa ylioppilaskirjoituksiin.
	ÄI9	Kirjoittaminen ja nykykulttuuri	Kulttuuri- ja yhteiskunnalliseen keskusteluun perehtyminen. Kriittisen lukutaidon kehittyminen ja kirjallisen ilmaisun kypsyminen kohti lukion päättötason vaatimuksia. Valmentaa ylioppilaskirjoituksiin.
	ÄIk10 koko.	Elokvakurssi	Elokuvan historia ja lajityypit. Kurssisuoritus muodostuu elokuva-aiheisesta esitelmästä ja elokuvaesseestä. Järjestetään joka toinen vuosi.
	ÄID koko.	Lukudiplomi	Diplomi suoritetaan lukio-opintojen ohessa. Sovitusta kirjallistasta luetaan 16 teosta ja ne tentitään suullisesti/kirjallisesti.

Mahdollisuus suorittaa valtakunnallinen puheviestintätaitojen (PUHVI) koe. Hyväksytystä kokeesta saa erillistodistuksen. Todistus on ns lukiodiplomi, joka voidaan liittää lukiodiplomikansioon. Koetta ei lasketa kurssikertymään.

Oppiaine	Kurssi	Kurssin nimi	Kurssin kuvaus
Ruotsi	RUB1	Opiskelu ja vapaa-aika	Kurssi vahvistaa sanaston ja rakenteiden hallintaa. Aihepiireinä opiskelu ja harrastukset.
	RUB2	Arkielämää Pohjoismaissa	Jatketaan opiskelun, työn, harrastusten, palveluiden ja vapaa-ajan tarkastelua. Vankennetaan suullisen viestinnän strategioita.
	RUB3	Suomi, Pohjoismaat ja Eurooppa	Aihepiireinä kotimaa, suomenruotsalaisuus, muut Pohjoismaat sekä Suomi pohjoismaisena valtiona Euroopassa. Harjoitellaan erilaisten tekstien kirjoittamista.
	RUB4	Elämää yhdessä ja erikseen	Aihepiireinä ovat elämänarvot, ihmissuhteet, sukupuolten ja ikäryhmien kohtaaminen opiskelussa ja työssä sekä ajankohtaiset yhteiskunnalliset ilmiöt.
	RUB5	Elinympäristömme	Aihepiireinä luonto, muuttuva elin- ja työympäristö sekä joukkoviestimet. Hiotaan kirjallista ilmaisua.
	RUB6 syv.	Puhu ja ymmärrä paremmin	Kurssilla harjoitetaan puheviestinnän strategioita ja suullista kielenkäyttöä eri tilanteissa kullekin kielelle asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Puhumisen harjoittelun aiheina ovat ajankohtaiset tapahtumat ja muiden kurssien aihepiirit. Puhumista harjoitellaan kyseisiin aiheisiin liittyvien vaativien tekstien ja puheen ymmärtämistä harjoittavien materiaalien avulla.
	RUB7 syv.	Yhteinen maailma ja kansainvälistyminen	Aihealueina maailmanlaajuiset ilmiöt ja kansainvälinen vaikuttaminen. Käsitellään yhteiskunnallisia asioita sekä kansainvälistä vaikuttamista ja vastuuta.
	RUBk8 koko.	Ruotsin yo-kurssi	Käydään läpi yo-tekstejä ja rakenteita ja kirjoitetaan yo-aineita. Kurssilla ei käytetä oppikirjaa.
	RUBk9 koko.	Kuuntelu ja keskustelu	Puolet kurssista harjoitellaan suullista viestintää ja puolet yo-kuunteluita. Kurssilla ei käytetä oppikirjaa ja se arvioidaan S-merkinnällä.
	RUAk9 koko	Kulttuuri ja sen tekijöitä	Kurssilla käsitellään tulevaisuutta ja kulttuuria laaja-alaisesti. Opiskelijat valmistavat valitsemastaan aiheesta laajahkon tuotoksen ja esittelevät sen.
	RUAk10 koko	Yhteinen maailma ja kansainvälistyminen	Aihealueet laajenevat Pohjoismaista maailmanlaajuisiksi. Tarkastellaan myös ajankohtaisia tapahtumia.
	RUB0	Johdatus lukion ruotsiin	Sisältää lukion ruotsin opiskelun kannalta perusvalmiuksia. Suoritetaan iltalukiassa. Ei merkitä kurssirekisteriin.

Oppiaine	Kurssi	Kurssin nimi	Kurssin kuvaus
Englanti	ENA1	Minä ja muut	Ihmisten tapaaminen ja tutustuminen, small talk, harrastukset, Iso-Britannia. Kieliopissa mm. verbin aikamuodot ja ehtolauseet.
	ENA2	Viestintä ja vapaa-aika	Vapaa-aika ja elinympäristö, matkustaminen ja ruokailu. Amerikanenglanti.
	ENA3	Opiskelu ja työ	Opiskelu ja työ. Kieliopissa mm. adjektiivit, adverbit ja passiivi. Työhaastattelu englanniksi. Kirjallinen viestintä lisääntyy.
	ENA4	Yhteiskunta ja ympäröivä maailma	Yhteiskunta ja ympäröivä maailma. Harjoitellaan laatimaan suomenkiel. tiivistelmä.
	ENA5	Kulttuuri	Portfoliosuoritus. Kulttuurin eri muodot: musiikki, elokuva, kuvataiteet, kirjallisuus. Fraasiverbit. Harjoitellaan yo-kokeen tekemistä. Itsenäisen työn osuus kasvaa.
	ENA6	Tiede, talous ja tekniikka	Tiede, talous, tekniikka, media. Relatiivipronominit, modaaliverbit, sananmuodostus. Tiivistelmä englanniksi ja kotiaine osa kurssiarviointia. Artikkelit, substantiivit.

	ENA7 syv.	Luonto ja kestävä kehitys	Ihminen, luonto ja ympäristö. Sanaston kartuttamista mm. vaativien tekstien kautta. Puhevalmiuksien lisääminen asia-aiheissa. Kielioppia kerrataan tarpeen mukaan.
	ENA8 syv.	Puhu ja ymmärrä paremmin	Kurssilla harjoitetaan puheviestinnän strategioita ja suullista kielenkäyttöä eri tilanteissa kullekin kielelle asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Puhumisen harjoittelun aiheina ovat ajankohtaiset tapahtumat ja muiden kurssien aihepiirit. Puhumista harjoitellaan kyseisiin aiheisiin liittyvien vaativien tekstien ja puheen ymmärtämistä harjoittavien materiaalien avulla.
	ENAK9 koko.	Englannin yo-kurssi	Tutustumme yo-kokeen eri tehtävätyyppeihin ja harjoitellaan tulevia yo-kokeita varten. Arviointi numero/suoritusmerkintä.
	ENAK10 koko.	Kirjallisuus	Oppilas valitsee engl.kielisen kirjan jonka luettuaan kirjoittaa siitä kirja-arvion ohjeiden mukaisesti sekä varautuu mahd. lisäkysymyksiin. Suoritusmerkintä.
	ENAK0	Johdatus lukion englantiin	Sisältää lukion englannin opiskelun kannalta perusvalmiuksia. Suoritetaan iltalukiossa. Ei merkitä kurssirekisteriin.

Oppiaine	Kurssi	Kurssin nimi	Kurssin kuvaus
Saksa	SAB1 syv.	Hyvää päivää, hauska tutustua	Opiskellaan perusvuorovaikutukseen liittyvää kieltä. Aihepiireinä perhe ja lähimmät ihmissuhteet.
	SAB2 syv.	Näin asiat hoituvat	Aihepiireinä suku, ystävät ihmissuhteet ja elämään liittyvät rutiinit. Harjoitellaan jokapäiväisistä tilanteista selviytymistä.
	SAB3 syv.	Vapaa-aika ja harrastukset	Aihepiireinä nuorten jokapäiväiseen elämään liittyvät tilanteet. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista.
	SAB4 syv.	Meillä ja muualla	Aihepiireinä oman maan ja kohdekielisten maiden ihmiset, maantiede, historia, nähtävyydet ja lomaviettomahdollisuudet. Harjoitellaan yksinkertaisia kirjallisia viestintätehtäviä.
	SAA1	Minä ja muut	Aihepiirit ja tilanteet liittyvät jokapäiväiseen elämään ja henkilökohtaiseen kanssakäymiseen ja ihmissuhteisiin. Kurssilla painotetaan keskustelua, mielipiteen ilmaisua ja keskeisiä puheviestinnän strategioita
	SAA2	Viestintä ja vapaa-aika	Kurssilla harjoitetaan puheviestintää monipuolisesti ja vahvistetaan ja laajennetaan rakenteiden hallintaa. Aihepiirit liittyvät vapaa-aikaan ja harrastuksiin. Kirjoittamista harjoitellaan viestinnällisten tehtävien avulla.
	SAA3	Opiskelu ja työ	Kurssin aihepiirit ja tilanteet liittyvät opiskeluun ja työelämään ja kurssilla harjoitellaan niille tyypillistä suullista ja kirjallista viestintää. Harjoitetaan myös muodollisten tilanteiden vaatiman kielen ymmärtämistä ja käyttämistä.
	SAA4	Yhteiskunta ja ympäröivä maailma	Kurssilla painotetaan puhumista ja tekstin ymmärtämistä vaativahkolla tasolla. Lähtökohtana ovat oman maan ja kohdemaiden yhteiskuntiin liittyvät tekstit. Kurssilla harjoitellaan erilaisia ymmärtävän lukemisen strategioita. Kirjallista ilmaisua harjoitellaan kirjoittamalla erilaisiin tarkoituksiin sopivia tekstejä.
	SAA5	Kulttuuri	Kurssilla käsitellään kulttuuria laaja-alaisesti. Opiskelijat valmistavat valitsemastaan aiheesta laajahkon tuotoksen ja esittelevät sen.
	SAA6	Tiede, talous ja tekniikka	Kurssilla painotetaan vaativan kieliaiineksen ymmärtämistä. Aiheina ovat eri tieteenalat, tekniikan saavutukset, viestinnän eri muodot ja talouselämä. Jatketaan lukemisstrategioiden harjoittelua ja hiotaan kirjallista ilmaisua kirjoittamalla erilaisiin tarkoituksiin sopivia tekstejä.

Oppiaine	Kurssi	Kurssin nimi	Kurssin kuvaus
Pitkä matematiikka	MAA1	Funktio ja yhtälöt	Potenssifunktio, potenssiyhtälön ratkaiseminen, juuret ja murtopotenssi, eksponenttifunktio.
	MAA2	Polynomifunktiot	Polynomien tulo ja binomikaavat, polynomifunktio, 2. ja korkeamman asteen yhtälöitä, 2. asteen yhtälön juurten lkm., polynomien jakaminen tekijöihin ja polynomiepäyhtälöt.
	MAA3	Geometria	Yhdenmuotoisuus, sini- ja kosinilause, ympyrään liittyvä geometria sekä kuvioihin ja kappaleisiin liittyvien pituuksien, kulmien, pinta-alojen ja tilavuuksien laskeminen.
	MAA4	Analyttinen geometria	Pistejoukon yhtälö, suoran ja paraabelin yhtälöt, itseisarvoepäyhtälöt ja yhtälöt, yhtälöryhmän ratkaiseminen sekä 2- ja 3-ulotteinen koordinaatisto.
	MAA5	Vektorit	Vektorien perusominaisuudet, vektorien laskutoimitukset, vektorien skalaaritulo sekä suora ja taso avaruudessa.
	MAA6	Todennäköisyys ja tilastot	Diskreetti ja jatkuva tilastollinen jakauma, jakauman tunnusluvut, klassinen ja tilastollinen todennäköisyys, kombinatoriikka, todennäköisyyksien laskusäännöt, diskreetti ja jatkuva todennäköisyysjakauma, diskreetin jakauman odotusarvo sekä normaalijakauma.
	MAA7	Derivaatta	Rationaaliyhtälö ja -epäyhtälö, funktion raja-arvo, jatkuvuus ja derivaatta, derivointikaavoja sekä polynomifunktioiden kulun tutkiminen.
	MAA8	Juuri- ja logaritmi-funktiot	Juurifunktiot ja -yhtälöt, eksponenttifunktiot ja -yhtälöt, logaritmfunktiot ja -yhtälöt, yhdistetyn funktion derivaatta, käänteisfunktio sekä näiden funktioiden derivaatat.
	MAA9	Trigonometriset funktiot ja lukujonot	Suunnattu kulma, radiaani, trigonometristen funktioiden symmetria, trig. yhtälöt ja derivaatta. Lukujono, rekursiivinen lukujono sekä aritmeettinen ja geometrinen jono ja summa.
	MAA10	Integraalilaskenta	Integraalifunktio, Alkeisfunktioiden integraalifunktiot, määrätty integraali sekä pinta-ala- ja tilavuussovellukset.
	MAA11	Lukuteoria ja logiikka syv.	Syventävä kurssi, jolla tutustutaan matemaattisen logiikan perusteisiin ja lukuteoriaan. Logiikassa käsitellään konnektiiveja ja tutkitaan lauselogiikkaa, sekä opiskellaan erilaisia todistusmenetelmiä. Lukuteoriassa opiskellaan mm. jakoyhtälö ja Eukleideen algoritmi, sekä tutkitaan jaollisuutta kongruenssien avulla.
	MAAk12	Matematiikan kertaus	Matematiikan kertauskurssi. Kurssilla käydään läpi oleellimmat asiat oppimäärästä.
	MAAk13	Yo-laskujen kurssi	Itsenäinen kurssi. Kurssilla lasketaan vanhoja yo-tehtäviä noin 100 kpl. Tavoitteena on saada laskurutiinia yo-kirjoituksia varten.

Oppiaine	Kurssi	Kurssin nimi	Kurssin kuvaus
Lyhyt matematiikka	MAB1	Lausekkeet ja yhtälöt	Suureiden välisiä riippuvuuksia lausekkeiden avulla, verrannollisuus. Yhtälöiden ja yhtälöparien graafinen ja algebrallinen ratkaisu. Tuloksen oikeellisuus. Toisen asteen polynomifunktio ja yhtälö.
	MAB2	Geometria	Hahmotetaan 2-ulotteisia kuvioita sekä kappaleita ja niiden geometrisia ominaisuuksia. Yhdenmuotoisuus, trigonometria ja Pythagoraan lause. Kappaleiden pinta-aloja ja tilavuuksia. Geometriaa koordinaatistossa.
	MAB3	Matemaattisia malleja I	Ilmiöiden säännönmukaisuuksien ja riippuvuuksien kuvaaminen matemaattisilla malleilla. Mallien hyvyys. Lineaarinen ja eksponentiaalinen malli. Eksponenttiyhtälö ja logaritmi.
	MAB4	Matemaattinen analyysi	Funktion muutosnopeus graafisin ja numeerisin menetelmin, derivaatan käsite muutosnopeuden mittana. Polynomifunktion kulun tutkiminen, suurin ja pienin arvo derivaatan avulla.
	MAB5	Tilastot ja todennäköisyys	Tilastollisen aineiston käsitteleminen ja tulkitseminen, tietokoneen ja laskimen käyttöä tilastotehtävissä. Todennäköisyyden perusteet. Jakaumien tunnusluvut, normaali-jakauma. Kombinatoriikka, todennäköisyyden laskulait.
	MAB6	Matemaattisia malleja II	Lineaarisia optimointitehtäviä, lukujono, aritmeettinen ja geometrinen lukujono ja summa. Lineaariset yhtälöt ja yhtälöparit, epäyhtälön graafinen ratkaiseminen.
	MAB7 syv.	Talousmatematiikka	Talouselämän käsitteet. Indeksi ja korkolasku, luotot ja lyhennykset, verotuslaskelmat. Taloudellisiin tilanteisiin sopivat matemaattiset mallit.
	MAB8 syv.	Matemaattisia malleja II	Matemaattisten mallien käsittelyä, jaksollisuus. Trigonometristen funktioiden yhteys yksikköympyrään, radiaani. Vektoreiden peruslaskutoimituksia, komponenttitesitys.
	MABk9 koko.	Matematiikan kertauskurssi	Kerrataan lukion lyhyttä matematiikka ylioppilaskirjoituksia varten.
	MAB0	Johdatus lukion matematiikkaan	Sisältää lukion matematiikan kannalta perusvalmiuksia. Suoritetaan iltalukiassa. Ei merkitä kurssirekisteriin

Oppiaine	Kurssi	Kurssin nimi	Kurssin kuvaus
Biologia	BI1	Eliömaailma	Kurssilla tarkastellaan eliöitä, soluja, yksilöitä ja niiden muodostamia ekosysteemejä. Kurssilla käsitellään myös eläinten käytöstä ja oppimista.
	BI2	Solu ja evoluutio	Kurssilla tutkitaan soluja, niiden rakennetta ja toimintaa. Kurssilla tutustutaan perinnöllisyystieteen yleisiin sääntöihin ja ympäristön vaikutukseen perimään. Kurssisisältöön kuuluu myös evoluutioteoriat.
	BI3 syv.	Ympäristö-ekologia	Tarkastellaan ympäristöasioita ekologisesta näkökulmasta. Sisältönä mm. Suomen luonnonvarat, ympäristönsuojelu, ilmastonmuutos, vesistöjen tila ja luonnon muotoisuus.
	BI4 syv.	Ihmisen biologia	Tutustutaan ihmiseen: hedelmöityksestä syntymään, kasvuun ja vanhenemiseen. Opiskellaan ihmisen eri elimistöjen toimintaa ja säätelyjärjestelmiä sekä ihmisen terveyteen liittyviä seikkoja.
	BI5 syv.	Bioteknologia	Syvennetään ja täydennetään tietoja solubiologiasta ja genetiikasta. Aiheena mm. mikrobit, geenisäätely, perinnölliset sairaudet, elintarviketeollisuus, turvallisuusriskit ja eettiset ongelmat.
	BI6 koko.	Kasvien lajintuntemus	Kasvikokoelman itsenäinen laatiminen. Kerätään, kuivataan, tunnistetaan ja nimetään 50 luonnonvaraista kasvilajia. Kurssiin sisältyvät ohjaustunnit toukokuussa ja lajittensykyllä.

Oppiaine	Kurssi	Kurssin nimi	Kurssin kuvaus
Maantiede	GE1	Sininen planeetta	Luonnonmaantieteen kurssi, jossa käsitellään myös ihmisen toimintaa maapallolla. Kurssi sisältää myös luonnonmaisemien analysointia.
	GE2 syv.	Yhteinen maailma	Kurssilla käsitellään kulttuurimaantiedettä ja aluesuunnittelun perusteita. Keskeisiä aihealueita ovat mm. väestönkasvu, muuttoliikkeet, kaupungistuminen, luonnonvarat liikenne ja kaavoitus.
	GE3 syv.	Riskien maailma	Käsitellään eri puolilla maailmaa ihmistä uhkaavia, ihmisen ja luonnonilmiöiden aiheuttamia riskejä (hasardeja). Kurssilla voidaan laatia lehtileikekirja, tehdä raportteja, esitelmää jne.
	GE4 syv.	Aluetutkimus	Ohjattu työkurssi. Kurssilla tutkitaan jotakin aluetta maantieteellisenä kokonaisuutena erilaisten lähdemateriaalin pohjalta. Kurssityönä opiskelija/opiskelijat laatii tutkimuksen.

Oppiaine	Kurssi	Kurssin nimi	Kurssin kuvaus
Fysiikka	FY1	Fysiikka luonnontieteenä	Fysikaalisen tiedon kehittyminen tiedon ja mittaustulosten tulkitsemisen avulla. Tutustutaan fysiikan rakentumiseen jonkin luonnonilmiön avulla.
	FY2 syv.	Lämpö	Lämpöön liittyviä ilmiöitä, aineen termodynaamiseen tilaan ja pääsääntöihin liittyviä ilmiöitä. Kaasujen tilanmuutokset, lämpölaajeneminen, paine, olomuodonmuutokset, energia, työ, teho. Energiavarat.
	FY3 syv.	Aallot	Luonnon jaksolliset ilmiöt, värähdys- ja aaltoliike, ääni. Harmoninen voima ja värähdysliike. Heijastuminen, taittuminen. Valo, peilit ja linssit.
	FY4 syv.	Liikkeen lait	Etenemisliikkeeseen liittyvät ilmiöt ja Newtonin lait. Säilymlakien merkitys. Etä- ja kosketusvoimat, liikettä vastustavat voimat, liikemäärän säilyminen, liike- ja potentiaalienergia, työperiaate.
	FY5 syv.	Pyöriminen ja gravitaatio	Statiikkaan ja pyörimiseen liittyviä ilmiöitä, mekaniikan maailmankuvan syventäminen. Momentti ja tasapaino pyörimisen suhteen, tasainen ja kiihtyvä pyöriminen, ympyräliike, gravitaatio, planeettojen liike.
	FY6 syv.	Sähkö	Sähköön liittyvät peruskäsitteet ja perusmittaukset, sähköpari, jännite, Ohmin laki, Joulen laki, Coulombin laki, kondensaattori, sähkövirran kulku.
	FY7 syv.	Sähkömagnetismi	Sähkömagneettiset ilmiöt, sähköturvallisuus, magneettikenttä, induktioilmiö-laki. Generaattori ja energian siirto sähkövirran avulla. Sähköturvallisuus, energiateollisuus.
	FY8 syv.	Aine ja säteily	Kvantittuminen ja dualismi, aineen ja energian ekvivalenssi, fysiikan kehitys ja pätevyysalue. Sähkömagneettinen säteily, mustan kappaleen säteily, valosähköilmiö, atomimallit, viivaspektri, ytimen rakenne, ydinreaktiot.

Oppiaine	Kurssi	Kurssin nimi	Kurssin kuvaus
Kemia	KE 1	Ihmisen ja elinympäristön kemia	Kemian mahdollisuudet yhteiskunnassa ja elinympäristön toiminnoissa. Kemian peruskäsitteiden syventämistä, orgaanisten yhdisteiden rakenteita ja ominaisuuksia ja reaktioita. Seokset, ainemäärä, pitoisuus.
	KE2 syv.	Kemian mikro-maailma	Aineen ja rakenteen välisiä yhteyksiä. Kemian mallien käyttäminen aineen ominaisuuksien päättelyssä. Jaksollinen järjestelmä, elektroniverhon rakenne, hapetusluku- ja määrättyminen, kemiallinen sidos, isomeria.
	KE3 syv.	Reaktiot ja energia	Kemiallisen reaktion tapahtumiseen vaikuttavia tekijöitä, energian sitoutuminen ja vapautuminen. Reaktioyhtälöiden kirjoittaminen ja tulkinta. Epäorgaanisia ja orgaanisia reaktiotyyppejä, stoikiometrisiä laskuja, reaktionopeus.
	KE4 syv.	Metallit ja materiaalit	Raaka-aineita ja jalustusprosesseja, hapettimia ja pelkistimiä, hapetuspelkistysreaktion kirjoittaminen, sähkökemiallinen jännitesarja, normaalipotentiaali, metallit ja epämetallit, niiden happi ja vety-yhdisteet.
	KE5 syv.	Reaktiot ja tasapaino	Reaktion tasapainotilan muodostuminen, reaktiotasapaino, happo-emästatasapaino, vahvat ja heikot elektrolyytit, puskuriliuokset ja niiden merkitys, liukoisuus ja tasapaino.

Oppiaine	Kurssi	Kurssin nimi	Kurssin kuvaus
Uskonto	UE1	Uskonnon luonne ja merkitys	Uskonnon määrittely ja tutkiminen, uskonnon kieli ja ominaispiirteet. Uskonto yksilön ja yhteisön elämässä. Raamatun synty ja sisältö sekä sen vaikutus maailmankuvaan ja kulttuuriin.
	UE2 syv.	Kirkko, kulttuuri ja yhteiskunta	Kristillisen kirkon synty ja historia alkukirkosta idän ja lännen kirkon eroon. Lännen kirkko keskiajalla. Idän kirkon kehitys. Reformaatio ja kirkkojen kehitys uudella. Nykyinen kristikunta ja kirkkojen rooli nykyajan maailmassa.
	UE3 syv.	Ihmisen elämä ja etiikka	Ihmisen tärkeät elämänkysymykset. Kristillinen jumala- ja ihmiskäsitys. Ihmisen ja luonnon suhde. Kristillinen etiikka ja etiikan teoriat.
	UE4 syv.	Uskontojen maailmat	Käsitellään hindulaisuutta, buddhalaisuutta, Kiinan ja Japanin uskontoja, juutalaisuutta ja islamia.
	UE5 syv.	Mihin suomalaisen uskoo?	Sisältöinä muinaissuomalainen uskonto, Suomen kirkkohistorian yleisilmiöt, luterilainen kirkko ja muut kirkot, ei-kristilliset yhteisöt sekä kristinuskon vaikutus suomalaiseen kulttuuriin ja yhteiskuntaan.
	UEk6 koko.	Humanistisen ja kasvatustieteiden kurssitarkastus	Kurssiksi voit valita 2-3 opintopisteen kurseja humanistisen ja kasvatustieteiden aineiden kurssitarkastuksesta. Opintosuunnittelussasi ota yhteyttä rehtori Jukka Hautalaan (jukka.hautala@cop.fi)

Oppiaine	Kurssi	Kurssin nimi	Kurssin kuvaus
Filosofia	FI1	Johdatus filosofiseen ajatteluun	Opiskelija oppii hahmottamaan filosofia ongelmia ja niiden mahdollisia ratkaisuja. Filosofian osa-alueet. Filosofian suhde tieteeseen ja uskontoon. Henki ja aine. Tietäminen. Arvot.
	FI2 syv.	Filosofinen etiikka	Opiskelija perehtyy filosofisen etiikan tärkeimpiin ongelmiin, käsitteisiin ja teorioihin. Moraalisten ratkaisujen perusteet. Kriittisyys. Suvaitsevaisuus. Arvot ja normit. Järki ja tunteet. Hyvä elämä.
	FI3 syv.	Tiedon ja todellisuuden filosofia	Tieto ja tietäminen filosofiassa, tieteessä ja arjessa. Metafysiikka. Luonnontieteet ja ihmistieteet. Tietäminen, ymmärtäminen ja tulkinta. Totuus. Tiedon rajat. Argumentointi ja päättely.
	FI4 syv.	Yhteiskuntafilosofia	Yhteiskuntafilosofian keskeiset käsitteet ja suuntaukset. Yksilö ja yhteiskunta. Yhteiskunnallinen ja poliittinen toiminta. Yksilön oikeudet ja velvollisuudet. Rikos ja rangaistus. Valta. Poliittinen filosofia. Nykykulttuurin filosofiset kysymykset: sukupuoli, identiteetti, toiseus, monikulttuurisuus.

Oppiaine	Kurssi	Kurssin nimi	Kurssin kuvaus
Historia	HI1	Eurooppalainen ihminen	Kurssilla tarkastellaan eurooppalaisen kulttuurin keskeisiä saavutuksia antiikista nykyaikaan, keskeistä on ihmisen maailmankuvan muutos, tieteen ja taiteen virtaukset ja aatehistoriallinen kehitys.
	HI2	Kansainväliset suhteet	Kansainvälisen politiikan tapahtumia, taustoja ja muutoksia 1800-luvulta lähtien. Analysoidaan politiikan ilmiöitä taloudellisen ja aatteellisen kilpailun kannalta. Demokratia vastaan diktatuuri.
	HI3	Suomen historian käännekohtia	Suomen historian keskeisiä muutosprosesseja ja kehityslinjoja 1800-luvulta nykyaikaan. Suomen valtiollisen ja kansainvälisen aseman muuttuminen, kriisit ja siirtyminen sääty-yhteiskunnasta kansalaisyhteiskuntaan. Taloudelliset ja kulttuuriset murrokset.
	HI4 syv.	Ihminen, ympäristö ja kulttuuri	Ihmisen ja luonnon välisen vuorovaikutuksen kehittyminen kivikaudesta nykypäivään. Miten ihminen käyttää luonnonvaroja toimeentulon lähteenä ja miten se vaikuttaa ympäristöön.
	HI5 syv.	Suomi esihistoriasta autonomiaan	Suomen historian keskeisiä kehityslinjoja ennen vuotta 1809 sekä suomalainen kulttuuriperintö. Tarkastellaan väestö-, talous- ja kulttuurihistoriaa sekä poliittista historiaa. Voidaan suorittaa myös verkkokurssina.
	HI6 syv.	Maailmankulttuurit	Kurssilla tarkastellaan merkittäviä ulkoeurooppalaisia kulttuureja, jotka ovat olleet kosketuksissa länsimaiden kanssa; yleiskuva kunkin kulttuurin historiasta ja ominaispiirteistä sekä niiden muuttumisesta ja asemasta 2000-luvun maailmassa. Tehtävät, pohdiskelu, keskustelu ja internet-työskentely ovat kurssin opiskeluun kuuluvia työskentelytapoja.
	HIk7	Maailmantilanne nyt	Seurataan ajankohtaisia aiheita eri medioissa, etsitään taustoja ja kriittistä näkökulmaa syntyviin tai olemassa oleviin kriiseihin. Seurataan ajankohtaista aihetta tarkemmin. Arviointi suoritusmerkinnällä.

Oppiaine	Kurssi	Kurssin nimi	Kurssin kuvaus
Yhteiskuntatieto	YH1	Yhteiskuntatieto	Kurssilla tutustutaan suomalaisen yhteiskunnan perusrakenteisiin, perusoikeuksiin ja vaikuttamiskeinoihin. Hyvinvointiyhteiskunnan muodostuminen, vallankäyttö, turvallisuuspolitiikka.
	YH2 syv.	Taloustieto	Tutustutaan talouden keskeisiin perusteisiin, Suomen ja kansainväliseen talouselämään. Taitoja tehdä jokapäiväisiä taloudellisia päätöksiä, työn-teon ja yrittäjyyden merkitys.
	YH3 syv.	Kansalaisen lakitieto	Perustiedot oikeusjärjestyksestä, opitaan hoitamaan tavanomaisia oikeusasioita, tunnetaan omat oikeudet. Ratkaistaan oikeustapauksia ja vierailaan käräjäoikeuden istunnossa.
	YH4 syv.	Eurooppalaisuus ja Euroopan unioni	Perehdytään Euroopan unionin toimintaan ja Yksittäisen kansalaisen asemaan siellä. Opitaan tuntemaan yhdentymisen tarjoamia etuja ja haittoja, mahdollisuuksia ja uhkia. Verkkokurssi.

Oppiaine	Kurssi	Kurssin nimi	Kurssin kuvaus
Psykologia	PS1 syv.	Psyykinen toiminta, oppiminen ja vuorovaikutus	Psykologia tieteenä. Psykologian peruskäsitteet, eri suuntaukset ja psykologinen tutkimus. Oppimisen psykologian perusteet ja sovelluksia.
	PS2 syv.	Ihmisen psyykkisen kehityksen kehitys	Yksilön psyykkisen kehityksen osa-alueet elämän eri vaiheissa. Psyykkisen kehityksen yhteydet biologisiin tekijöihin. Sosiaalisen vuorovaikutuksen ja kulttuurin merkitys ihmisen kehityksessä.
	PS3 syv.	Ihmisen tiedonkäsittelyn perusteet	Kognitiiviset perusprosessit: havaitseminen, tarkkaavaisuus ja muisti. Hermoston rakenne ja sen muotoutuvuus.
	PS4 syv.	Motivaatio, tunteet ja älykäs toiminta	Eritasoiset motiivit sekä motivaation kehittäminen ja ylläpitäminen. Tunteet moniulotteisina prosesseina, motivaation ja emootioiden perusteoriat.
	PS5 syv.	Persoonallisuus ja mielenterveys	Persoonallisuuspsykologian keskeisiä käsitteitä. Perehdytään ihmisen persoonallisuuden kasvuun ja kehittymiseen sekä mielenterveyteen, mielenterveyshäiriöihin ja niiden hoitoon.
	PSk6 koko.	Sosiaalipsykologian perusteet	Kurssilla perehdytään sosiaalipsykologian keskeisiin käsitteisiin. Kurssilla käsitellään mm. sosiaalista vaikuttamista ja ihmissuhteiden keskeisiä tekijöitä, kiintymystä, väkivaltaa, konflikteja sekä ryhmän toimintaa.
	PSk7 koko.	Tutustuminen erityisryhmiin	Tutustutaan kehitysvammaisuuteen liittyviin käsitteisiin ja tarkastellaan omaa suhtautumista erilaisuuteen sekä kehitysvammaisten parissa toimimiseen.

Oppiaine	Kurssi	Kurssin nimi	Kurssin kuvaus
Musiikki	MU1	Musiikki ja minä	Syvennetään musiikin peruskäsitteiden tuntemusta käytännön musisoinnin avulla. Pohditaan musiikin merkitystä ihmiselle. Perehdytään kuulonhuoltoon.
	MU2	Moniääninen Suomi	Tutkitaan erilaisia Suomessa esiintyviä musiikkikulttuureja ja niiden sisäisiä osakulttuureja sekä niiden taustatekijöitä ja kehitystä.
	MUK3	Harrastemusiikki 1	Kurssin voi suorittaa esimerkiksi osallistumalla Musiikintekijät kurssille tai muuhun opiston tarjoamaan musiikkitarjontaan (esimerkiksi viisuiltoihin) tai omaan ohjattuun musiikin harrastukseen. Kurssin voi suorittaa myös osallistumalla uudestaan MU1 tai MU2 kurssille. Pakollisen musiikin suorittajilla on etusija kurssille.
	MUK4	Harrastemusiikki 2	Kurssin voi suorittaa esimerkiksi osallistumalla Musiikintekijät kurssille tai opiston tarjoamaan muuhun musiikkitarjontaan (esimerkiksi viisuiltoihin) tai omaan ohjattuun musiikin harrastukseen. Kurssin voi suorittaa myös osallistumalla uudestaan MU1 tai MU2 kurssille. Pakollisen musiikin suorittajilla on etusija kurssille.

Oppiaine	Kurssi	Kurssin nimi	Kurssin kuvaus
Kuvataide	KU1	Kuvan tekemisen perusteet	Erilaiset taidekäsitteet. Kuvan tulkinta. Kuvan valta. Taide kulttuurin tulkina. Oma kuvallinen ilmaisu: piirtäminen, maalaaminen, kolmiulotteisuus, digitaalinen kuvan käyttö. Kuvan rakentaminen: sommittelu, muoto, väri, liike, tila, aika.
	KU2	Ympäristö, paikka, tila	Tilan kokeminen. Arkkitehtuurin ja muotoilun peruskäsitteet: mittakaava, liike, tila, muoto, materiaali. Maisema, rakennus, esine tai taideteos kulttuurihistoriallisena viestinä. Mallintaminen, pienoismallit ja materiaalikokeilut.

Oppiaine	Kurssi	Kurssin nimi	Kurssin kuvaus
Liikunta	LI1	Kuntokurssi	Kurssi kestää syyslukukauden. Perehdytään sekä ulko- että sisäliikuntalajeihin. Sisältönä mm. erilaisia pelejä, yleisurheiluharjoitteita, kuntoharjoittelua ja uintia sekä resursien ja kiinnostuksen mukaan tutustumista opiston ulkopuolisiin liikuntalajeihin.
	LIk2 koko.	Wanhoiden tanssin kurssi	Harjoitellaan ohjelmistoa vanhojen päivää varten.
	LIk3 koko.	Harrasteliikunta 1	Kurssin voi suorittaa osallistumalla uudestaan LI1 kurssille tai osallistumalla vapaa-aikana ohjattuun liikuntaan. Sovi asiasta liikunnan opettajan kanssa.
	LIk4 koko	Harrasteliikunta 2	Kurssin voi suorittaa osallistumalla uudestaan LI1 kurssille tai osallistumalla vapaa-aikana ohjattuun liikuntaan. Sovi asiasta liikunnan opettajan kanssa.

Oppiaine	Kurssi	Kurssin nimi	Kurssin kuvaus
Terveystieto	TE1	Terveyden perusteet	Tarkastellaan ihmistä fyysisenä, psyykkisenä ja sosiaalisena kokonaisuutena. Kurssilla pohditaan opiskelijan omia mahdollisuuksia vaikuttaa terveydentilaan. Lisäksi tarkastellaan maailman terveystilannetta ja -ongelmia.
	TE2 syv.	Terveys ja arkielämä	Kurssilla syvennetään pakollisen kurssin aiheita. Keskeiset sisällöt ovat itsetuntemus, aikuistuminen, elämänilo, mielenterveyden ylläpitäminen ja jaksaminen, ravinto ja seksuaaliterveys.
	TE3 syv.	Terveys ja tutkimus	Kurssilla perehdytään terveyden ja sairauden tutkimiseen sekä terveydenhuollossa ja itsehoitona toteutettaviin tavallisimpiin tutkimuksiin, niiden tulosten tulkintaan ja johtopäätöksiin.

Oppiaine	Kurssi	Kurssin nimi	Kurssin kuvaus
Tutkielma	TUTK1 koko.	Atk ja tiedonhankinta	Kurssin tavoitteena on selvittää tiedonhakuun liittyviä käsitteitä, antaa opiskelijoille valmiudet monipuoliseen tiedonhakuun sekä oppia tarkastelemaan kriittisesti tiedonhakuja. Kurssi sisältää eri tietokantoihin tutustumista ja tiedonhakuharjoituksia.
	TUTK2 koko.	Tutkielman teko	Opiskelijat tekevät tutkielman valitsemastaan aiheesta.

Oppiaine	Kurssi	Kurssin nimi	Kurssin kuvaus
Oppilaan ryhmän-ohjaus	ORO1	Opiskelu lukiossa	Suoritetaan kurssivalinnat ja laaditaan opintosuunnitelma. Kurssilla kehitetään myös opiskelutaitoja.
	ORO2	yo-kirjoitukset ja jatko-opiskelu	Käydään läpi yo-kirjoitusten käytäntöjä ja kartoitetaan jatko-opiskelu mahdollisuuksia.
	OROK3	Tutor-kurssi	Lyhyehkö valmennus tutoriksi ja sen jälkeen toimintaa tutorina uusille opiskelijoille. Myös kouluesittelyjä.

Oppiaine	Kurssi	Kurssin nimi	Kurssin kuvaus
	REABI1	Reaalin abikurssi	Valmentaa reaalin ylioppilaskirjoituksiin.

7. YLIOPPILASTUTKINTO

Ylioppilastutkinto järjestetään kaksi kertaa vuodessa, keväällä ja syksyllä, yhtä aikaa koko maassa lukiokoulutusta järjestävissä oppilaitoksissa. Kevään tutkinnon kuullunymmärtämiskokeet järjestetään helmikuun puolivälissä ja kirjalliset kokeet maaliskuun jälki- ja huhtikuun alkupuoliskolla. Syksyn tutkinto järjestetään pääasiallisesti syyskuun jälkipuoliskolla.

Tutkinto on suoritettava enintään **kolmen perättäisen tutkintokerran aikana** (esim. kevät 2011, syksy 2011, kevät 2012).

7.1. Pakolliset ja ylimääräiset kokeet

Pakollisia kokeita on **yhteensä neljä**, joista **on kaikille pakollinen**

1. **äidinkielen koe**

ja **kolme muuta (pakollista)** koetta seuraavien neljän kokeen joukosta:

2. toisen kotimaisen kielen koe
3. yksi vieraan kielen koe
4. matematiikan koe
5. reaaliaineissa järjestettävä koe (ainereali).

Kokelas voi vapaasti valita kolme muuta tutkintoonsa pakollisesti kuuluvaa koetta neljän viimeksi mainitun kokeen (2.-5.) joukosta.

Pakollisten kokeiden lisäksi kokelas voi osallistua yhteen tai useampaan ylimääräiseen kokeeseen.

1. toisen kotimaisen kielen koe
2. matematiikan koe
3. reaaliaineiden koe
4. vieraiden kielten kokeita

Kokeiden tehtävät laaditaan kussakin oppiaineessa **pakollisten ja syventävien** kurssien mukaan.

Matematiikassa, toisessa kotimaisessa kielessä ja vieraissa kielissä järjestetään vaativuudeltaan kahden eri tason kokeet. Kokelas saa lukio-opinnoistaan riippumatta valita, kumman tason mukaiseen kokeeseen hän edellä mainituissa aineissa osallistuu. Kokelaan on kuitenkin suoritettava **vaativampi koe vähintään yhdessä seuraavista pakollisista kokeista: matematiikassa, toisessa kotimaisessa kielessä tai vieraassa kielessä**. Toisessa kotimaisessa kielessä ja vieraassa kielessä vaativammalla kokeella tarkoitetaan peruskoulun ala-asteelta alkavan, kaikille yhteisen kielen (A-kielen) oppimäärään perustuvaa koetta.

Osallistumisoikeus

Lukion opiskelija ilmoittautuu ylioppilastutkintoon suorittaakseen koko tutkinnon, ei pelkästään erillisiä kokeita. Opiskelijalla on oikeus osallistua tutkinnon kokeeseen, kun hän ennen kirjalliseen kokeeseen osallistumistaan on opiskellut vähintään asianomaisen **oppiaineen pakolliset kurssit**.

Opiskelijalla on oikeus osallistua **vieraan kielen lyhyen** oppimäärän kokeeseen, kun hän on opiskellut vähintään **kolme lukiokurssia** tätä kieltä.

Koe, johon kokelas on ilmoittautunut, mutta johon hän ei ole saanut osallistumisoikeutta, poistetaan lautakunnassa kokelaan aineyhdistelmästä. Tätä ei katsota kokeen yrittämisiksi.

Reaaliaineiden koe

Opiskelijalla on oikeus osallistua tutkinnon kokeeseen, kun hän on ennen kokeeseen osallistumista opiskellut pakolliset kurssit aineessa, jonka kokeeseen hän osallistuu. Sellaisen reaaliaineen kokeeseen, jossa ei ole yhtään pakollista kurssia, opiskelija voi osallistua opiskeltuaan kaksi aineen lukio-kurssia.

Yhdellä tutkintokerralla järjestetään kaksi reaaliaineiden koepäivää. Koepäivät sijoitetaan tutkintoaikatauluun siten, että niiden välillä on noin viikko. Tarkista kirjoittamasi reaaliaineen koepäivä!

Koepäivä A	Koepäivä B
psykologia	ev.-lut. uskonto
filosofia	ortodoksinen uskonto
historia	elämäkatsomustieto
fysiikka	yhteiskuntaoppi
biologia	kemia
	maantiede
	terveystieto

Kokelas voi osallistua yhtenä koepäivänä vain yhden reaaliaineen kokeeseen. Siten kokelas voi suorittaa yhdellä tutkintokerralla enintään kaksi reaaliaineen koetta. Tutkinnon hajauttamalla kokelas voi halutessaan osallistua usean reaaliaineen kokeeseen.

Kunkin reaaliaineen tehtävien määrä tarjoaa kokelaalle riittävästi valinnanvaraa. Tehtävien määrä riippuu oppiaineen pakollisten ja valtakunnallisesti määriteltyjen syventävien kurssien määrästä, oppiaineen luonteesta ja tehtävien luonteesta. Tehtäviä ja vastauksia (tehtävien määrä/vastausten enimmäismäärä) on eri aineissa seuraavasti: uskonto 10/6, elämäkatsomustieto 10/6, psykologia 10/6, filosofia 10/6, historia 10/6, yhteiskuntaoppi 10/6, fysiikka 13/8, kemia 12/8, biologia 12/8, maantiede 10/6 ja terveystieto 10/6.

Kussakin kokeessa voidaan antaa 1-2 vaativaa jokeritehtävää ja kunkin reaaliaineen kokeessa on 1-4 oppiainerajat ylittävää tehtävää. Pisteitys noudattaa nykyistä käytäntöä, jossa tavanomainen tehtävä pisteitetään välillä 0-6 ja jokeritehtävä välillä 0-9.

Ylioppilastutkintotodistus

Ylioppilaskokeiden tulokset julkaistaan syksyllä marraskuun 25. päivän tienoilla, ja keväällä toukuu-kuun 20. päivän jälkeen.

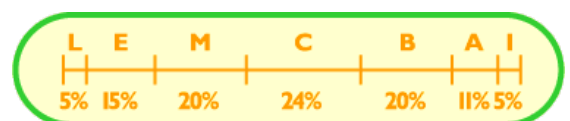
Kokelas saa ylioppilastutkintotodistuksen sinä tutkintokertana, jolloin kaikki pakolliset kokeet on hyväksytysti suoritettu ja lukion oppimäärä on suoritettu. Ylioppilastutkinto on sidoksissa lukion päättötodistukseen: Jos lukion kurssija on suorittamatta, myös ylioppilastodistus ja valkolakki jää saamatta! Rehtori ilmoittaa keväällä 10.5. ja syksyllä 7.11. ylioppilaslautakunnalle, ketkä lukion oppi-laista saavat tai eivät saa todistusta. Opiskelijan on itse huolehdittava, että kaikki lukion kurssit on suoritettu ajoissa!

Mikäli opiskelija haluaa yo-todistuksen keväällä, niin lukion oppimäärä on suoritettava 30.4. men-nessä. Syksyn vastaava päivämäärä on 31.10.

Ylioppilastutkintotodistuksesta ilmenevät suoritettut pakolliset ja ylimääräiset kokeet, kokeen taso ja kokeesta saatu arvosana. Arvosanat ja niitä vastaavat pistemäärät ovat seuraavat:

- laudatur (L)...7
- eximia cum laude approbatur (E)...6
- magna cum laude approbatur (M)...5
- cum laude approbatur (C)...4
- lubenter approbatur (B)...3
- approbatur (A)...2
- improbatur (I)...0

Kokeista annetaan arvosanoja jotakuinkin seuraavasti:

Arvosanojen suhteelliset osuudet vaihtelevat jonkin verran eri kokeissa ja eri tutkintokerroilla.

Huom: Tarkemmat ainekohtaiset ohjeet ja tiedot mm. tehtävätyypeistä, arvostelusta ja kompensaa-tiosta voi lukea opetushallituksen kotisivulta <http://www.ylioppilastutkinto.fi>

Ilmoittautuminen

Kevään tutkintoon on ilmoitauduttava viimeistään edellisen vuoden **marraskuun 23. päivänä** ja syksyn tutkintoon on ilmoitauduttava viimeistään **kesäkuun 5. päivänä kirjallisesti**. Ilmoittautumislomake täytetään henkilökohtaisesti. Erityinen ilmoittautumistilaisuus järjestetään marraskuussa ja toukokuussa. Ilmoittautumislomakkeet toimitetaan opiston kansliaan.

Syksyn kokeisiin osallistuneet voivat ilmoittautua tutkintotulosten selvittyä tai viimeistään 1.12.

Tutkintoon **ilmoittautuminen on sitova**. Koe, johon kokelas on ilmoittautunut mutta johon hän ilman erityisen painavaa syytä on jäänyt saapumatta, katsotaan hylätyksi.

Ilmoitauduttaessa tehtyjä valintoja kokeen pakollisuudesta tai ylimääräisyydestä tai kokeen tasosta ei voi jälkikäteen muuttaa.

Jos kokelaalla on todettu luku- ja kirjoitushäiriö, todistus lukihäiriöstä on toimitettava kansliaan, joka toimittaa sen lautakunnalle ilmoittautumistietojen mukana. Samoin selvitys vieraskielisyydestä voidaan lähettää ilmoittautumisen yhteydessä. Vieraskielisille on tarkemmin ohjeita yo-tutkinnon nettisivulla.

Tutkintoa tai erillisiä kokeita suorittamaan ilmoittautunut kokelas on velvollinen maksamaan ylioppilastutkintoon liittyvät maksut. Hinnasto on Internetin sivuilla www.ylioppilastutkinto.fi.

Kokeen uusiminen

Ylioppilastutkinnon kokeen **hyväksytysti** suorittanut saa uusia kokeen **yhden kerran**. Hyväksytyn kokeen uusimisella ei ole aikarajaa. **Hylätyn** pakollisen kokeen saa uusia **kaksi kertaa** tätä tutkintokertaa välittömästi seuraavien kolmen tutkintokerran aikana.

Hylätyn pakollisen kokeen uusija voi vaihtaa tämän kokeen tasoa, kun ensin on varmistettu, että tutkintoon sisältyy yksi pitkään oppimäärään perustuva koe. Hylätyn ylimääräisen kokeen tasoa ei voi vaihtaa.

Jollei tutkintoa ole suoritettu säädetyssä ajassa, on se kokonaisuudessaan uusittava.

Koetilanne

Kuuntelu kestää noin tunnin. Kolmen vartin kuuntelun jälkeen on kahdeksan minuuttia aikaa viimeistellä vastaukset. Kuuntelukoe tehdään kahdessa ryhmässä, jos opiskelijoita on yli 30. **Lyhyen** englannin kuuntelu ja kirjallinen koe on eri päivänä kuin **pitkä** englanti.

Kirjallinen koe alkaa klo 9 ja päättyy klo 15. Koetilasta saa poistua aikaisintaan klo 12.

Muista, että kuuntelussa on oltava paikalla viimeistään klo 8.15 ja kirjallisessa kokeessa 8.30.

Jos myöhästyit, mene suoraan toimistolle, josta sinut viedään oikeaan paikkaan odottamaan koemahdollisuutta: tarkistamme yo-lautakunnasta onko koe vielä mahdollista suorittaa. Myöhästyneet eivät välttämättä voi enää osallistua kokeeseen.

Koetilassa on hiljaisuus. Viittaa, jos sinulla on asiaa valvojalle tai haluat vessaan. Opettaja ohjaa lomakkeiden täytössä kokeiden alussa, mutta ei saa ohjeistaa kokeen aikana.

Jos kokelas syyllistyy **vilpilliseen menettelyyn** tai muutoin törkeästi rikkoo järjestystä, **kaikki** kyseisen tutkintokerran kokeet katsotaan **hylätyiksi**. **Kännykkää ei saa missään nimessä viedä koetilaan. Kännykän tuominen koetilaan katsotaan vilpiksi.**

Kaikki kirjoituksiin osallistujat voivat hakea ennen kirjallista koetta eväät ruokasalin aamupalapöydästä, ennen klo 8.30. Kahvi/tee tarjoillaan koetilassa klo 11 ja 13.

HUOM:

- taulukkokirjat ja laskimet on jätettävä opettajalle tarkistettavaksi kaksi päivää ennen koetta
- lyijyn vahvuus oltava n:o 2 tai HB
- eväspakkauksissa ei ole mitään merkintöjä
- matkapuhelin on jätettävä koetilan ulkopuolelle!
- konseptit (joita et halua arvosteltavan) on yliviivattava
- koetilaan ei saa tuoda mitään papereita mukana ja kaikki käytetty materiaali jätetään koetilaan.

8. YO-KOEPÄIVÄT

Syksy 2010 koepäivät

Kuullunymmärtämiskokeet

- ma 13.9.** vieras kieli, pitkä oppimäärä
englanti
saksa
ranska
venäjä/espanja
- ti 14.9.** toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
ruotsi, A- ja B-taso
suomi, A- ja B-taso
- ke 15.9.** vieras kieli, lyhyt oppimäärä
saksa,
ranska
englanti
venäjä
espanja/italia

Kirjalliset kokeet (Syksy 2010)

- pe 17.9.** äidinkieli, suomi ja ruotsi, tekstitaidon koe
- ma 20.9.** vieras kieli, pitkä oppimäärä
- ke 22.9.** uskonto, elämäkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto
- pe 24.9.** toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
- ma 27.9.** Äidinkieli, suomi ja ruotsi, esseekoe
suomi/ruotsi toisena kielenä -koe
- ke 29.9.** matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
- pe 1.10.** psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia
- ma 4.10.** vieras kieli, lyhyt oppimäärä

Kevään 2011 koepäivät

Kirjallinen koe

pe 11.2. äidinkieli, suomi ja ruotsi, tekstitaidon koe

Kuullunymmärtämiskokeet

ma 14.2. toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
englanti
saksa
ranska
venäjä/espanja

ti 15.2. vieras kieli, pitkä oppimäärä
toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
ruotsi, A- ja B-taso
suomi, A- ja B-taso

ke 16.2. vieras kieli, lyhyt oppimäärä
saksa
venäjä
englanti
ranska
espanja / italia

Kirjalliset kokeet (Kevät 2011)

ma 14.3. äidinkieli, suomi ja ruotsi, esseekoe
suomi/ruotsi toisena kielenä -koe

ke 16.3. psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia

pe 18.3. vieras kieli, pitkä oppimäärä

ma 21.3. toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä

ke 23.3. matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä

pe 25.3. uskonto, elämäkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia,
maantiede, terveystieto

ma 28.3. vieras kieli, lyhyt oppimäärä